

Folkeskolen i et velfærdssamfund

Tænketaank Danmark - den fælles
skole

Landsmøde 3. oktober 2014

Henrik Christoffersen

Undervisning, kompetencer og vækst i indkomster og velstand

Hanushek & Wössmann. World Bank Paper 2007: The Role of Education Quality in Economic Growth:

Antal uddannelsesår forklarer (næsten) ikke økonomisk vækst i verdens lande

Præstationsevne (i undersøgelsen målt ved læsning) stærk forklaring på vækst

Ressourcer og Resultater

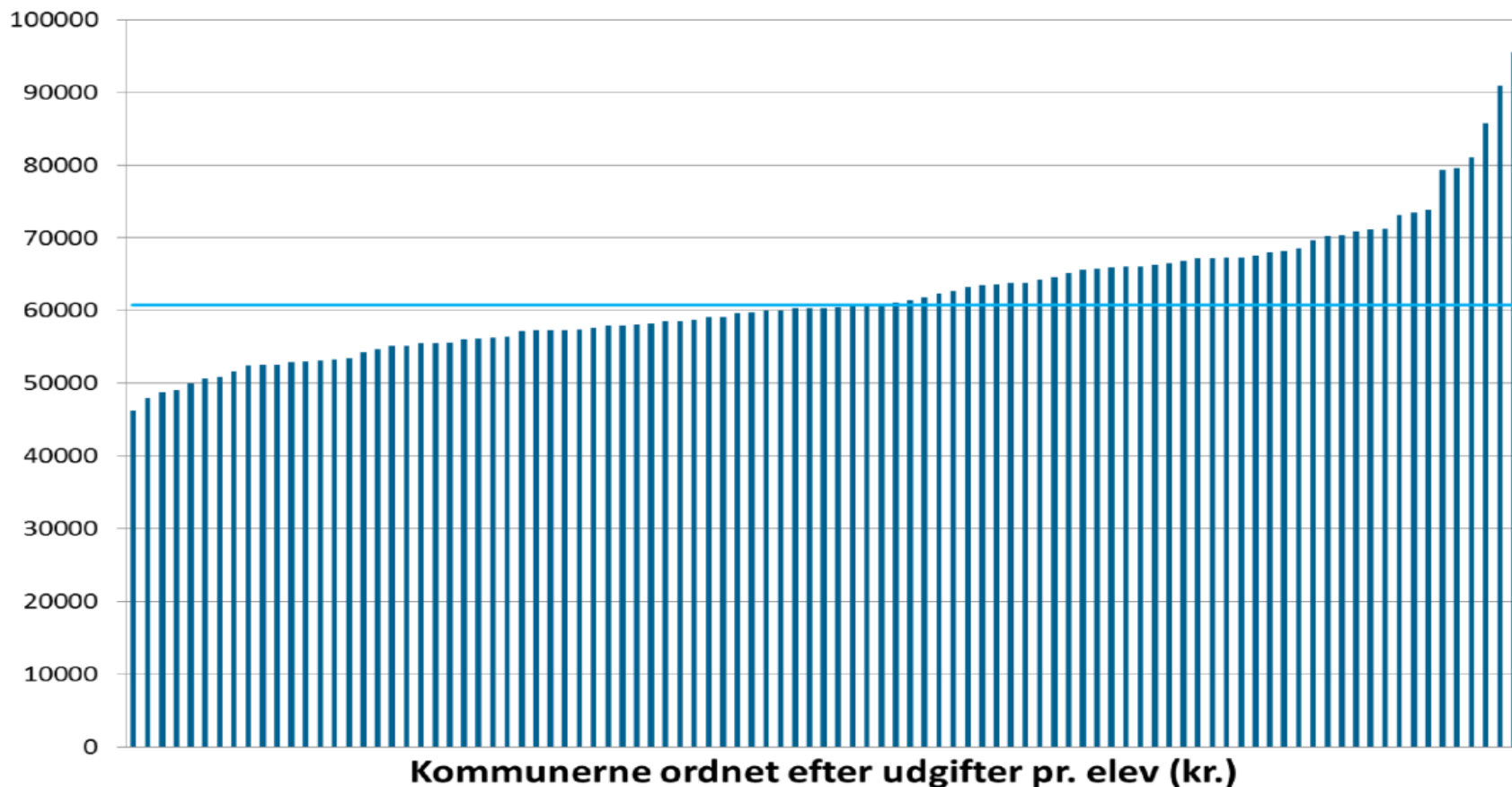
Folkeskolereformens sandheder

- Ressourcer (= kroner) hjælper
- Større skoler giver besparelser og løfter eleverne bedre i faglig henseende
- Det hjælper at uddanne lærerne bedre. Derfor må de kun undervise der, hvor de har linjefag
- Der findes en klassekammerateffekt, så derfor en inklusion godt og privatskoler skidt

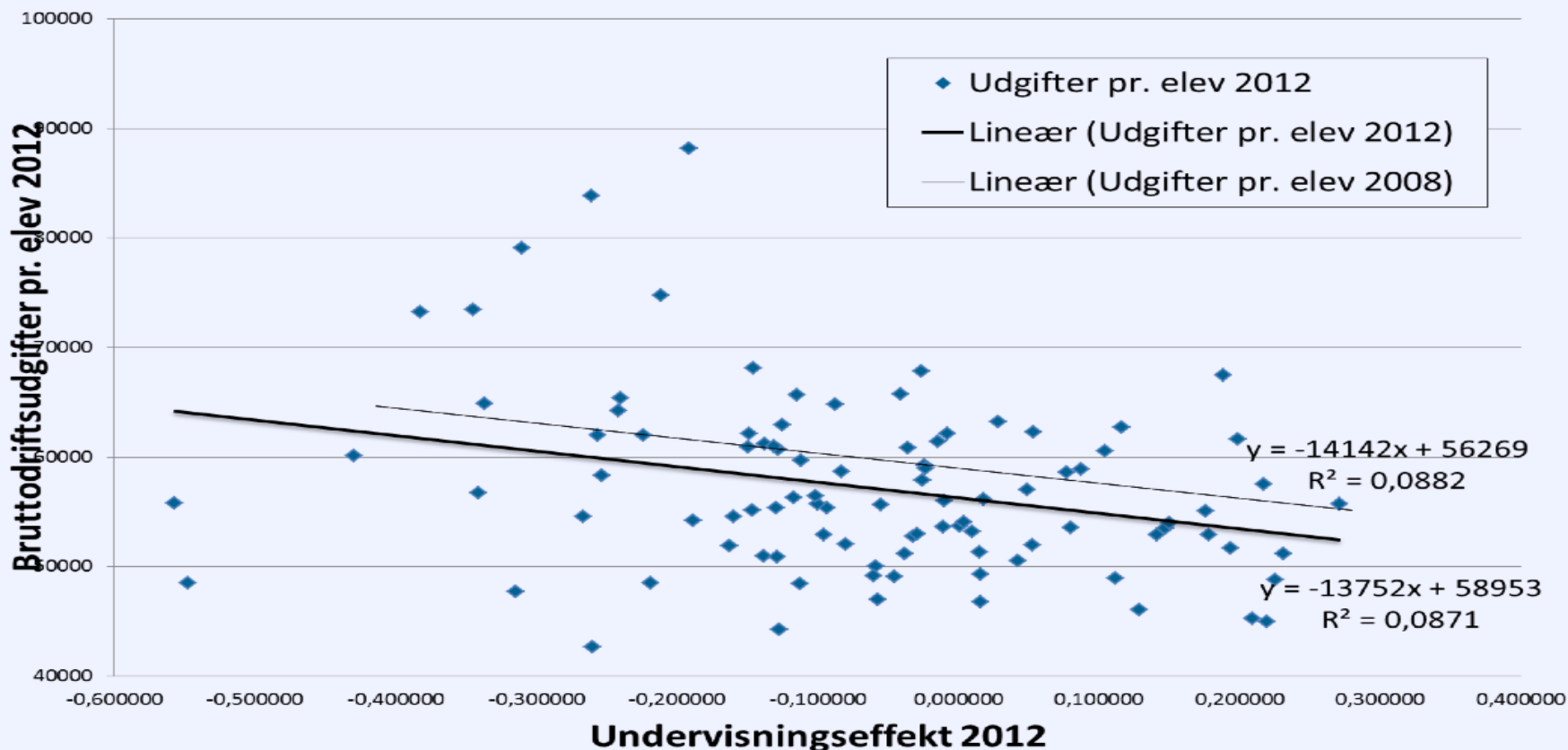
Virkelighedens sandheder

- Ressourcer (= kroner) hjælper **HØJST MEGET LIDT**
- Større skoler giver **IKKE INDTIL NU** besparelser **ELLER** løfter eleverne bedre i faglig henseende
- Det hjælper **TILSYNELADENDE IKKE** at uddanne lærerne bedre. Derfor **INGEN EFFEKT AF, AT DE KUN MÅ** undervise der, hvor de har linjefag
- Der findes **TILSYNELADENDE IKKE** en systematisk klassekammerateffekt, så derfor er inklusion **IKKE NØDVENDIGVIS** godt eller privatskoler **SKIDT**

Driftsudgifterne per elev i de enkelte kommuner, 2012

Kommunens folkeskoleudgifter og undervisningseffekt 2008 og 2012

Incitamenterne i kommunernes ressourcetildeling

Svag socioøkonomi belønnes.
Belønningen er øget fra 2008 til
2012

Skolernes præstationer belønnes
overhovedet ikke

Det hidtil stærkeste positive resultat: produktivitetskommissionen

Elever på skoler, hvor lærerne i gennemsnit er dygtigere, klarer sig signifikant bedre til eksamen. Det gælder også, når der tages højde for elevernes sociale baggrund, målt ved forældrenes indkomst og uddannelse, og for hvilken kommune skolen ligger i. En elev, der bliver undervist af en lærer med syv i gennemsnit fra gymnasiet, vil selv opnå 0,2 højere karakterer til folkeskolens afgangseksamen end en elev, der undervises af en lærer med seks i snit.

Men suk og klage

Ham lytter politikerne til, selv om han intet ved om sagen:

Ifølge lektor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik på Aarhus Universitet Jan Mejdning går det ud over elevernes resultater, når læreren ikke har den faglige ballast og ikke kender til fagets kerneelementer.» Det vil ramme eleverne, der til folkeskolens afgangsprøve vil sige: 'Gud, vi fik jo aldrig lært noget',« siger han til Politiken 19. juni .

Ham lytter politikerne ikke til, selv om han har undersøgt sagen:

Henrik

Besparelespotentialer i den danske folkeskole, 2008 og 2012, 2012-priser

Millioner kroner	2008	2012
Bruttodrifts-udgifter	36.786	34.139
Hvis alle udgifter som den mest udgiftseffektive	7.520	7.963

Hvad kan gøres for at sikre en mere effektiv skole i det hele taget?

De to præmisses:

$$1. \text{ Effektivitet} = \frac{\textit{værdi af output}}{\textit{udgifter}}$$

2. Relationen mellem administrationsudgifter og output eller effekten af konkrete organisatoriske løsninger er ikke kendt centralt

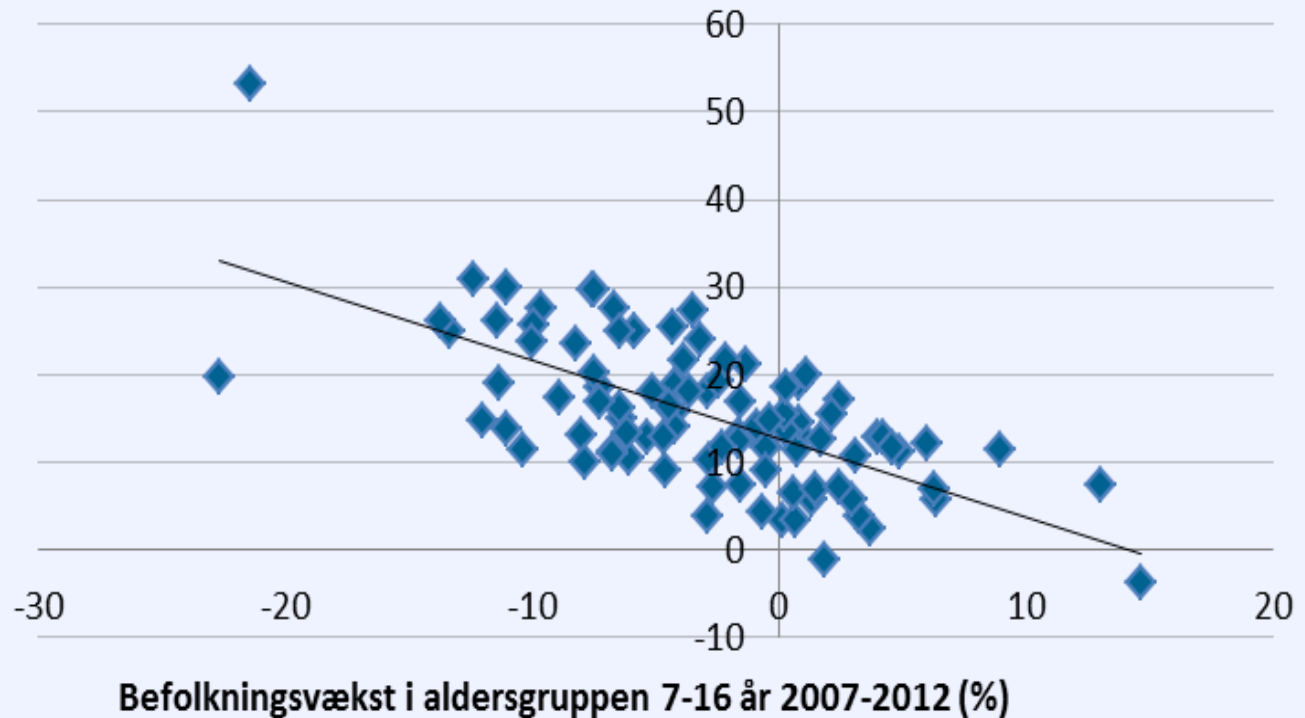
Økonomisk teoris svar: Ansvar for output nages fast til udfører = skoleleder, som holdes fast af klart mål og klare konsekvenser ved dårligt output, og som gives frihed til at lede

Vækst i udgifter pr. 7-16 årig og befolkningsvækst af 7-16 årige i kommunerne fra 2007-2012

Vækst i udgifter pr.
indbygger
i aldersgruppen
7-16 år
2007-2012
(%)

Unge 7-16 år

$$y = -0,8939x + 12,75$$
$$R^2 = 0,4371$$

Ny DLF-analyse om folkeskolens administration. Hvor er vi blevet klogere?

- Folkeskolens udgifter er opjusteret med en lille milliard
- Der er en del ikke synlig administration på skolerne
- Rådhuset bruger også kræfter på skoleadministration, men skoleforvaltningen laver også andet ind imellem
- Skoleadministration udføres hovedsageligt ikke af administratorer med af pædagogisk personale
- Der er forskelle fra skole til skole og fra kommune til kommune

Ny DLF-analyse rejser også flere specifikke spørgsmål

1. Er det hensigtsmæssigt, at administration i skolerne udføres af pædagogisk personale. Er deres kræfter ikke bedre anvendt på at bedrive pædagogik?
2. Det bør måske have konsekvenser, at vi nu ved, at folkeskolen bruger en milliard mere. Fx tilskud til frie grundskoler